

แนวทางการออกแบบเครื่องเรือนจากวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชน ย่านตลาดน้ำภาคกลาง

Guidelines Furniture Design for Wisdom Local Materials in Community Floating Markets Central Region

ปิยะวรรค์ ปิ่นแก้ว¹ ศุภโชค สอนธิไชย² อาติยาพร สิ้นประเสริฐ³

Piyawan Pinkaew, Supachock Sonthichai, and Artiyaporn Sinprasert

¹ อาจารย์ประจำ สาขาการออกแบบตกแต่งภายในและนิทรรศการ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² อาจารย์ประจำ สาขาการออกแบบตกแต่งภายในและนิทรรศการ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

³ อาจารย์ประจำ สาขาการวิชาโยธาสถาปัตยกรรม คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Email: piyawan.pi@ssru.ac.th, supachock.so@ssru.ac.th, artiyaporn@udru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบถึงผลสำรวจเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบเครื่องเรือนจากวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำภาคกลาง โดยพิจารณาพื้นที่ศึกษาจากกลุ่มพื้นที่ตัวอย่างที่ยังคงความชัดเจนในบริบททางวัฒนธรรมเก่าเดิมที่อยู่ร่วมอาศัยในลักษณะรูปแบบชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจท้องถิ่น จึงพิจารณาชุมชนลุ่มแม่น้ำเขตพื้นที่คลองอัมพวาที่ยังคงชัดเจนอยู่ร่วมสมัยถึงปัจจุบัน เป็นกรณีพื้นที่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพัฒนาต่อยอดแนวความคิดสู่แนวทางการออกแบบเครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง สำหรับอาคารชุดพักอาศัย (คอนโดมิเนียมในเขตชุมชนเมือง) กำหนดสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนลุ่มแม่น้ำเขตพื้นที่คลองอัมพวา จากสภาพปัจจุบันและบุคคลที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชน จึงพบประเด็นที่สำคัญส่งผลต่อแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์

พบว่าปัจจัยแวดล้อมที่สามารถทำให้รูปทรงของผลิตภัณฑ์นั้นๆต้องเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ประเด็นที่สำคัญคือความเปลี่ยนแปลงในสังคมแบบร่วมสมัยที่สอดคล้องต่อบริบททางวัฒนธรรมร่วมของชุมชนในพื้นที่ การคำนึงถึงการใช้สอย อาจจะไม่ใช่ปัจจัยต่อพื้นฐานแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์เสมอไปในปัจจุบัน ใน 3 ประเด็นคือกรอบแนวคิดสำหรับการออกแบบเครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง การเคลื่อนย้ายขนส่งของผลิตภัณฑ์ในความสัมพันธ์ต่อการนำไปใช้ และคุณค่าในการออกแบบต่ออัตลักษณ์ในพื้นที่

ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความเฉพาะตัวของรูปทรงที่สื่อถึงอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ ภายภาพทางสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เข้าร่วมด้วยเสมอ เป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบนั้น มีความสร้างสรรค์แตกต่างมากชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงราคา และการขนส่ง ติดตั้งที่ง่ายและปรับเปลี่ยนในตำแหน่งที่ต่อการต่อความเหมาะสมในกิจกรรมนั้นๆ ถือเป็นสิ่งหนึ่งสำคัญต่อการพิจารณาเชิงการตลาดเพื่อพัฒนาสู่การขยายฐานการผลิตที่ผ่านการคำนึงถึงจุดคุ้มต้นทุน

คำสำคัญ: ภูมิปัญญา วัสดุพื้นถิ่น ชุมชนตลาดน้ำ การออกแบบเครื่องเรือน

ABSTRACT

In this research, Qualitative Research Methodology of Guidelines furniture design for wisdom local materials in Community floating markets central region and considering the study area from the sample area that is still clear in the old cultural context, living together in the form of a community, a local economic group. Therefore, consider the river basin communities in the Amphawa Canal area that are still evident in the present day. is the case of the sample area to develop the concept to the design of lighting furniture. For residential condominiums (Condominiums in urban communities) interviewing groups of people living in river basin communities in Khlong Amphawa area from the current condition and people who come to travel in the community area Therefore found important issues affecting the approach to product design.

That environmental factors can cause the shape of the product to change constantly. An important issue is the change in contemporary society in accordance with the common cultural context of the local communities. consideration of usability May not always be a factor in the fundamentals of the current product design approach in 3 issues: 1. Conceptual framework for designing lighting furniture. 2. The transport movement of the product in relation to its use. And 3. Design value and space identity area.

Should take into account the uniqueness of the shape that conveys the spatial identity. The physical environment in the area is always present. It's one thing that helps promote the product that is designed. There are more distinct creative differences, including price and transportation, easy installation and adjustment in position to fit in the activity. It is one of the important considerations for marketing in order to develop into production base expansion through cost-effectiveness considerations.

Keywords: Wisdom, local materials, Community floating markets, Furniture Design

1. บทนำ

การปรับตัวของสังคมจากสถานการณ์ต่างๆที่ผ่านมาด้านสิ่งแวดล้อมต่อการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดในปัจจุบันยังคงให้ความสำคัญกับวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนอยู่ตลอดมา วัสดุกับการนำมาใช้เป็นเครื่องเรือนถือเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละพื้นที่ที่อยู่อาศัย ในความแตกต่างกันที่ยังพบอยู่คือภูมิปัญญาเทคนิคเชิงช่างที่สร้างสรรค์เครื่องเรือนให้เหมาะสมกับการใช้งานที่ต่างกันแต่ละกิจกรรม ถือเป็นอัตลักษณ์เฉพาะพื้นที่ เมื่อสำรวจถึงเครื่องเรือนในพื้นที่อยู่อาศัยบริเวณชุมชนลุ่มแม่น้ำ พบว่าวัสดุที่นำมาใช้ส่วนใหญ่จะเป็นไม้คล้ายกับวัสดุที่พบในชุมชนอื่นๆ แต่องค์ประกอบที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นคือ วัสดุที่นำมาสานหรือคัดประสานนั้น ส่วนใหญ่ชุมชนสังคมที่มีวิถีดำรงอยู่ในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำจะประกอบอาชีพประมง และเกษตรกรรม ไร่สวน จึงมักพบลักษณะการผูกยึดติดของโครงสร้างเครื่องเรือนใช้แทนการเข้าเดือยหรือเข้าสลัก และนิยมใช้ เชือกปอ หวายเส้น ไม้ไผ่ผ่าซีก วัสดุที่นำมาใช้หุ้มโครงสร้างเครื่องเรือน ปัจจุบันปรับมาใช้เชือกที่ผลิตจากโพลีเอททิลีน (เชือกเส้นใยไนลอน Nylon Rope) กัมพล

วัสดุที่พัฒนาและนำมาใช้ในการผลิตเครื่องเรือนในปัจจุบันว่า อุตสาหกรรมเครื่องเรือนจากไม้ก็มีวัตถุดิบอย่างจำกัดมากขึ้นทุกวัน ส่งผลให้มีการศึกษาวัสดุทดแทนไม้ รวมถึงการนำเศษไม้ที่เหลือจากอุตสาหกรรมไม้กลับมาแปรรูปและใช้ตัวประสานทางเคมีมาช่วยในการประสานเนื้อไม้ เพื่อเป็นวัสดุในการผลิตเครื่องเรือน ในขณะเดียวกันเครื่องเรือน ยังเลือกใช้กลุ่มวัสดุที่เป็นพอลิเมอร์มาใช้ในบางส่วนของเครื่องเรือน แสดงให้ทราบถึงรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น รวมถึงไฟเบอร์กลาส ยังเป็นอีกวัสดุที่นิยมใช้กันมากในอุตสาหกรรมเครื่องเรือนสมัยใหม่ ส่วนวัสดุคอมโพสิตหรือพลาสติกก็นิยมใช้ในการเสริมแรงของโครงสร้าง อีกทั้งการใช้พลาสติกเสริมแรงด้วยเส้นใย (Fiber-Reinforced Plastic, FRP) หรือ พลาสติกเสริมแรงด้วยแก้ว (Glass-Reinforced Plastic, GRP)

ส่งผลให้ปริมาณขยะเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องภายในพื้นที่ชุมชน วัสดุดังกล่าวที่ย่อยสลายเองไม่ได้ตามธรรมชาติ การเผาทำลายย่อมทำให้เกิด มลภาวะ นอกจากนี้ใยแก้ว ยังใช้พลังงานในการผลิตสูงเมื่อเทียบกับเส้นใยจากธรรมชาติ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการปรับตัวของวัสดุที่พัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ แต่การให้ความสำคัญของวัสดุ และรูปแบบลักษณะกรรมวิธีการทำ ที่สร้างสำคัญกับวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนระหว่างเครื่องเรือนในบริบทสังคมร่วมสมัยค่อยๆเลือนจางไป อาจจะทำให้ อัตลักษณ์เฉพาะของการออกแบบเครื่องเรือนจากวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำภาคกลาง เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามวัฒนธรรมสังคม ค่านิยมที่เข้าสู่บริบทพื้นที่ในชุมชนในสภาพวิถีการดำรงอยู่ต่อการปรับตัวทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นการศึกษาพัฒนาแนวทางการออกแบบเครื่องเรือน ที่คำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่างๆเกี่ยวกับการเลือกนำวัสดุพื้นถิ่นมาใช้ในการออกแบบให้เหมาะสมต่อการใช้งานสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำภาคกลาง เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเครื่องเรือนจากวัสดุพื้นถิ่นให้ทันต่อยุคสมัยในปัจจุบัน

2. ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

แนวทางการออกแบบเครื่องเรือนจากวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนที่แสดงถึงคุณค่าและอัตลักษณ์ของชุมชน อีกทั้งนำเสนอผลการวิจัยสู่ชุมชน เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านงานออกแบบเครื่องเรือนส่งเสริมนโยบายสำนักงานเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ปี 2560 ในปัจจัยขับเคลื่อน ด้านการพัฒนาอาชีพครัวเรือน

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความหลากหลายจากวิวัฒนาการทางเทคโนโลยีการผลิตและสังคมวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบต่อกระบวนการออกแบบเครื่องเรือนจากวัสดุพื้นถิ่น ด้านการรับรู้ ด้านแนวคิด ด้านรูปแบบ ด้านรสนิยม และการปรับเปลี่ยนรูปแบบเครื่องเรือนต่อกิจกรรมที่ต่างของช่วงอายุตอบสนองพฤติกรรมผู้ใช้ โดยอ้างอิง หลักการดำเนินการออกแบบเครื่องเรือนเบื้องต้น (Preliminary Furniture Design) คำนึงถึง แนวทางการออกแบบ (Concept Design) และ มาตรฐานของผู้ใช้ (Scale Model of User Group) สู่การประเมินผลงานออกแบบ (Design Evaluation)

2.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภทวัสดุกรรมวิธีการสร้างและองค์ประกอบของเครื่องเรือน ในพื้นที่วิถีชุมชนย่านตลาดน้ำภาคกลาง เพราะถือเป็นพื้นที่ตัวแทนเสมือนจุดศูนย์กลางด้านการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าในอดีต

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแนวทางการออกแบบเครื่องเรือนจากวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำภาคกลางในครั้งนี้ มุ่งประเด็นสื่อคำอธิบายผ่านระเบียบวิธีการวิจัย ในรายละเอียดระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) เป็นหลัก โดยเป็นรูปแบบของการวิจัยเพื่อพัฒนา และมีรายละเอียดขั้นตอนดำเนินการที่สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วนสำคัญ คือ การสัมภาษณ์กลุ่มชุมชนกรณีศึกษาเชิงลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Focus group) และการสังเคราะห์ (Synthesis) แบบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ผ่านบริบทวิถีดำรงอยู่ โดยกำหนดระยะขั้นตอนรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย 3 ระยะขั้นตอนดังนี้

3.1 ขั้นตอนที่ 1 ทบทวนวรรณกรรมศึกษาแนวคิดการออกแบบเครื่องเรือน ที่ได้รับอิทธิพลจากค่านิยมชาติตะวันตกและฝั่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกแบบรูปทรงเครื่องเรือนจากกิจกรรมการดำรงวิถีชีวิตสังคมชุมชนลุ่มแม่น้ำ รวมถึงขอบเขตกำหนดบุคคลสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการกำหนดบุคคลตัวแทนดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลกับผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นอ้างอิงตามเกณฑ์ต่อแนวคิดอัตราการลดลงของค่าความคลาดเคลื่อนของ Thomas T. Macmillan, 1971 อ้างอิงจากหนังสือ The Delphi Technique.

กำหนดแนวคิดคำถามเน้นประเด็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended) เช่น (คำถาม: ปัจจุบันชุมชนศึกษายังคงหลงเหลือผลิตภัณฑ์เครื่องเรือนพื้นถิ่นที่สื่ออัตลักษณ์รูปแบบลักษณะเฉพาะของชุมชนหรือไม่อย่างไร และชุมชนมีแนวคิดการเพิ่มศักยภาพอัตลักษณ์ชุมชนผ่านการออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องเรือนพื้นถิ่นในรูปแบบอย่างไร) ประเด็นคำถามจากวัตถุประสงค์และแนวคิดที่การวิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

ชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบันสู่ความต้องการเพื่อพัฒนาต่อยอดให้เหมาะสมกับชุมชน เครื่องมือประกอบการสัมภาษณ์ใช้อุปกรณ์บันทึกเสียง บันทึกภาพการสนทนา รวมถึงภาพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จากอุปกรณ์บันทึกภาพ และผู้ร่วมวิจัยจัดบันทึกข้อมูลระหว่างการสนทนา รูปแบบการสัมภาษณ์กำหนดไว้ 3 ลักษณะคือ

1) การสัมภาษณ์กลุ่มชุมชนกรณีศึกษาเชิงลึก (In-Depth Interview) กำหนดบุคคลตัวแทนดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลกับผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น อ้างอิงตามเกณฑ์ต่อแนวคิดอัตราการลดลงของค่าความคลาดเคลื่อนของ Thomas T. Macmillan, 1971 โดยกำหนดกลุ่มสัมภาษณ์คือ กลุ่มพัฒนาสินค้าชุมชน กลุ่มนักวิชาการด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ และกลุ่มนักธุรกิจด้านการออกแบบออกแบบผลิตภัณฑ์ ชุมชนสร้างสรรค์ รวมถึงบุคคลภายนอกที่เข้ามายังชุมชนในรูปแบบที่ต่างกัน ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเลือกใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้เป็นประเด็นคำถามแบบโครงสร้างสัมพัทธ์ (Semi-Structure Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพระหว่างการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม จัดบันทึกและบันทึกภาพและเสียงโดยทีมงาน ในระหว่างการสนทนากลุ่ม

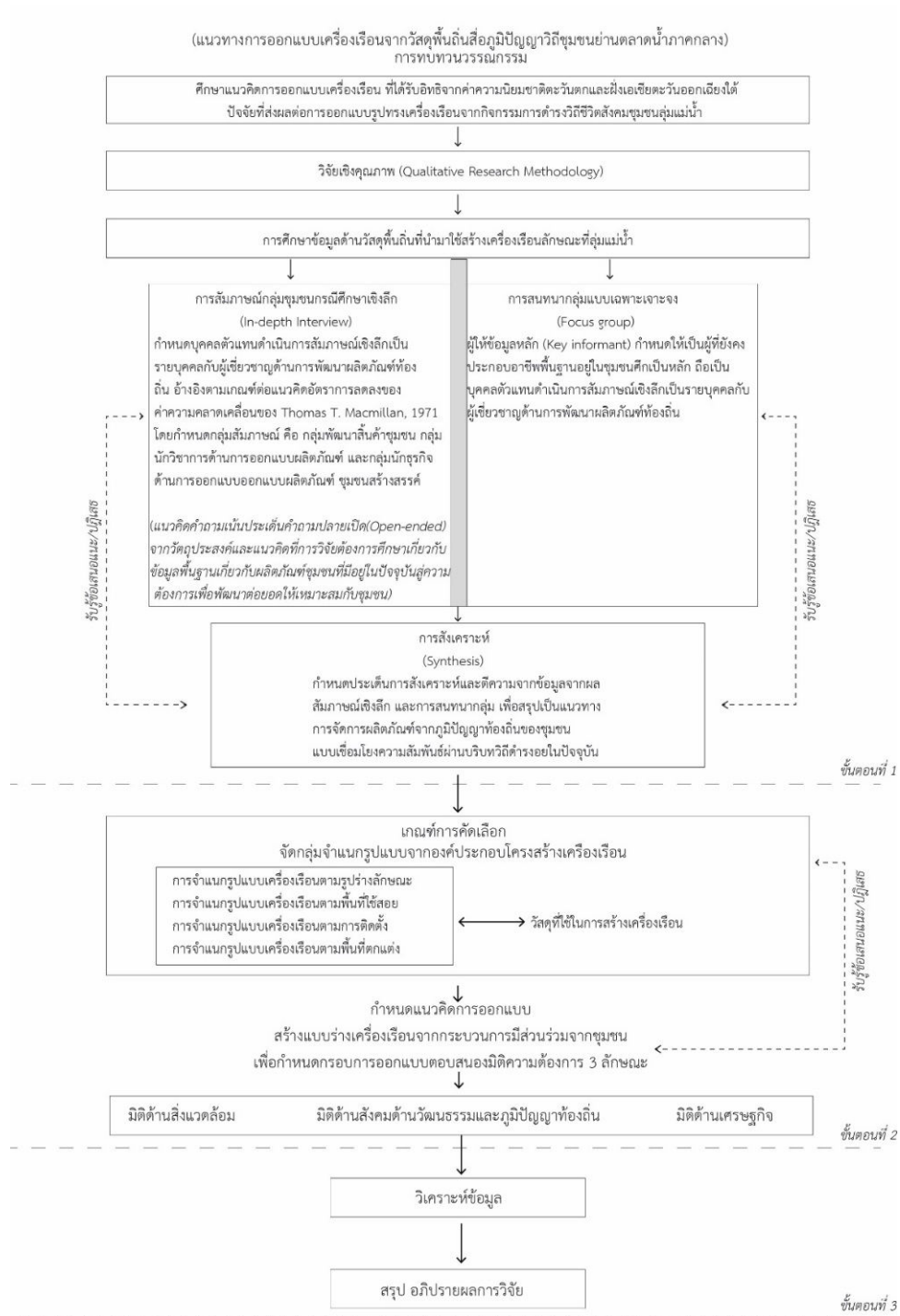
2) การสนทนากลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Focus Group) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) กำหนดให้เป็นผู้ที่ยังคงประกอบอาชีพพื้นฐานอยู่ในชุมชนคือเป็นหลัก ถือเป็นบุคคลตัวแทนดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลกับผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น โดยผู้วิจัยเตรียมแบบบันทึกข้อมูลในประเด็นที่สนใจไว้ล่วงหน้า เพื่อทำการบันทึกข้อมูลเปรียบเทียบและตรวจสอบความถูกต้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น ข้อมูลการสังเกต และการสนทนากลุ่มโดยการบันทึกข้อมูลนั้น

3) การสังเคราะห์ (Synthesis) แบบที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ผ่านบริบทวิถีดำรงอยู่ กำหนดประเด็นการสังเคราะห์และตีความจากข้อมูลจากผลสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม เพื่อสรุปเป็นแนวทางการจัดการผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน แบบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ผ่านบริบทวิถีดำรงอยู่ในปัจจุบัน

การตรวจสอบข้อมูลอ้างอิงรูปแบบแบบ triangulation จากแนวคิดโดย Denzin, 1978 อธิบายถึงการตรวจสอบข้อมูล ลักษณะความสัมพันธ์แบบ 3 องค์ประกอบหรือแบบสามเส้า ซึ่งประกอบไปด้วยด้านข้อมูล (Data Triangulation) ด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) และด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) ปัจจุบันถือเป็นกระบวนการตรวจสอบข้อมูลในรูปแบบ The Multiple-Method Approach เพื่อสร้างประเด็นเพื่อการการสังเคราะห์ (Synthesis)

3.2 ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดขอบเขตเกณฑ์การคัดเลือกจัดกลุ่มจำแนกรูปแบบจากองค์ประกอบโครงสร้างเครื่องเรือน โดยลักษณะรูปแบบการจำแนก จึงจำเป็นต้องคำนึงผลที่ได้จากการการสังเคราะห์ (Synthesis) แบบที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ตามบริบทวิถีดำรงอยู่สอดคล้องต่อวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำภาคกลาง ประกอบไปด้วยรูปแบบการจำแนกดังนี้ การจำแนกรูปแบบเครื่องเรือน จึงกำหนดรูปร่างลักษณะ ในการจำแนกรูปแบบเครื่องเรือนตามพื้นที่ใช้สอย การจำแนกรูปแบบเครื่องเรือนตามการติดตั้ง และการจำแนกรูปแบบเครื่องเรือนตามพื้นที่ตกแต่งที่สอดคล้องต่อการใช้งาน สู่การกำหนดแนวคิดการออกแบบจากกระบวนการมีส่วนร่วมจากชุมชน เพื่อกำหนดกรอบการออกแบบตอบสนองมิติความต้องการ 3 ลักษณะ คือ มิติด้านสิ่งแวดล้อม มิติด้านสังคมด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และมิติด้านเศรษฐกิจ

3.3 ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูล จะเป็นการวิเคราะห์แบบองค์รวม ในลักษณะของการหาความสัมพันธ์ของผลการศึกษาที่นำไปสู่การสรุปประเด็นที่เป็นตัวแปรสำคัญในการออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่แนวคิดการเพิ่มศักยภาพอัตลักษณ์ชุมชนผ่านการออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องเรือนพื้นถิ่น รวมถึงสรุป อภิปรายผลการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ที่มา: ปิยะวรรค์ ปิ่นแก้ว และคณะ, 2564

4. ผลการวิจัย

ผลแนวความคิดการออกแบบเครื่องเรือน โดยศึกษาแนวคิดและการผลิตเครื่องเรือนพื้นถิ่นจากวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำภาคกลาง เริ่มทางศึกษา วิเคราะห์ศึกษาดำเนินการทบทวนกระบวนการผลิตเครื่องเรือน ร่วมกับการลงสำรวจพื้นที่ชุมชนย่านตลาดน้ำภาคกลาง ในเขต 5 จังหวัด คือ พื้นที่เขตชุมชนตลาดน้ำเหล่าตักถัก จังหวัดราชบุรี พื้นที่เขตชุมชนตลาดน้ำหัวตะเข้ จังหวัดกรุงเทพมหานคร พื้นที่เขตชุมชนตลาดน้ำคลองสวน 100 ปี จังหวัดสมุทรปราการ พื้นที่เขตชุมชนตลาดน้ำบ้านใหม่ จังหวัดฉะเชิงเทรา และพื้นที่เขตชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ซึ่งผลการลงสำรวจพื้นที่ ทั้ง 5 แห่งนั้น พบว่าพื้นที่เขตชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ยังคงดำเนินวิถีชีวิตที่คงอัตลักษณ์เก่าเดิมมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่เขตชุมชนตลาดน้ำทั้ง 4 ที่ตั้งที่กล่าวมา กล่าวคือ พื้นที่เขตชุมชนตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นั้นพบว่าในปัจจุบันยังคงพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พื้นที่ระบบนิเวศร่วมกับการจัดกิจกรรมของชุมชน อาทิเช่น การปรับเปลี่ยนพื้นที่เรือนแถวและเรือนอยู่อาศัยให้เป็นพื้นที่พักผ่อนชั่วคราวร่วมบริบท สวนคลอง รวมถึงกิจกรรมการล่องเรือชมหิ่งห้อยในช่วงหัวค่ำของทุกวัน

4.1 การสำรวจความพึงพอใจทางการตลาดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

ซึ่งการสำรวจความพึงพอใจทางการตลาดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำในพื้นที่กรณีศึกษาสำรวจนั้น การกำหนดแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำคัญ มีที่มาจากการใช้ทฤษฎีการออกแบบรูปทรง 3 มิติ ตามหลักการความต่อเนื่องของรูปทรง และการเปลี่ยนจากรูปทรง 2 มิติของแสงสว่าง ให้สอดคล้องต่อโครงสร้างแบบ 3 มิติ แบบขยายปริมาตรตามพื้นที่ติดตั้ง การใช้จังหวะโค้งเว้า การแขวนเว้นระยะขององค์ประกอบ เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ยึดหลักการผลิตแบบหัตถอุตสาหกรรม เป็นพื้นฐานในการออกแบบให้สอดคล้องต่อปริมาณความสว่างที่เหมาะสมต่อการพักผ่อนในพื้นที่ใช้งาน

โดยกำหนดสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีอายุ 18-25 ปีขึ้นไป เพราะเป็นช่วงกลุ่มอายุที่พบการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากการอยู่อาศัยในสังคมปัจจุบันจากสังคมในวัยศึกษาสู่สังคมในวัยทำงาน จากจำนวนทั้งสิ้น 69 คน จาก 2 กลุ่ม คือ บุคคลในชุมชนพื้นที่ และบุคคลที่เข้ามาในพื้นที่เชิงท่องเที่ยวจากวิถีชุมชนในเมืองที่มีแหล่งที่พักอาศัยประเภท อาคารชุดพักอาศัย (คอนโดมิเนียม)

ตารางที่ 1 แสดงผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องการและตำแหน่งพื้นที่ในการใช้เครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง
ในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย

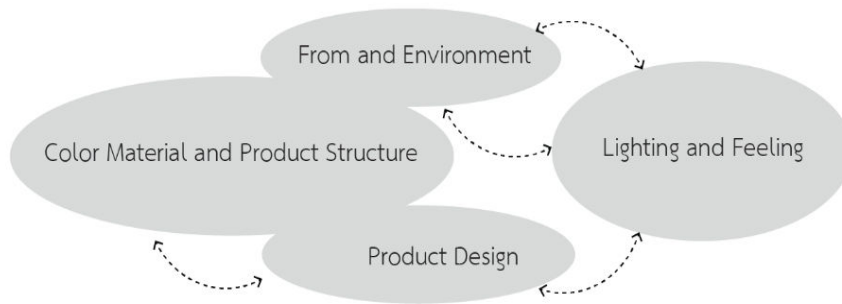
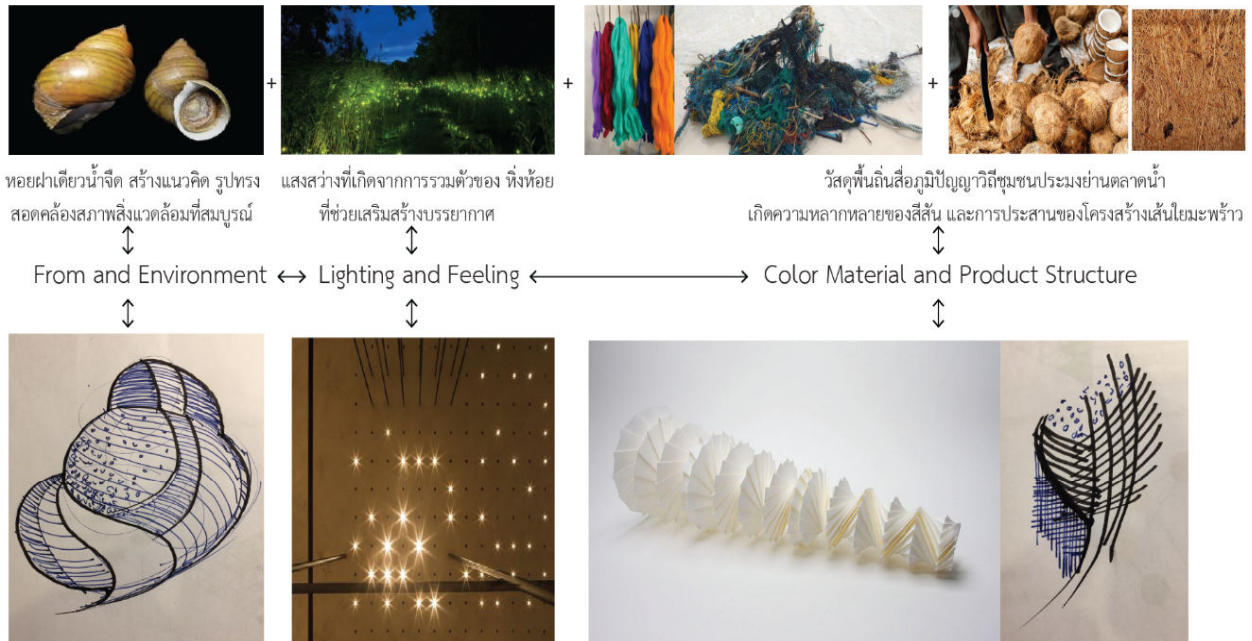
ที่มา: ปิยะวรรค์ ปิ่นแก้ว และคณะ, 2564

ช่วงอายุ	เพศชาย	เพศหญิง	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องการใช้เครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง ในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย	มาก	ปานกลาง	น้อย	ตำแหน่งพื้นที่ในการใช้เครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่างในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย
18-25 ปี	9	11	มีความจำเป็น	/			ห้องนอน
26-45 ปี	14	21	มีความจำเป็น	/			ห้องรับแขก/พื้นที่รับประทานอาหาร
46-60 ปี	3	5	มีหรือไม่มี ก็ได้		/		ห้องรับแขก
60 ปี ขึ้นไป	2	4	มีหรือไม่มี ก็ได้			/	ห้องรับแขก
ผลรวม	28	41					

จากแสดงผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องการและตำแหน่งพื้นที่ในการใช้เครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่างในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย พบว่าบุคคลในช่วงอายุ 18-45 ปี นั้นมีความจำเป็นที่ต้องการใช้เครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง ในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัยในระดับที่ มาก และต้องการในตำแหน่งพื้นที่ในการใช้บริเวณพื้นที่ ห้องนอน ห้องรับแขก และพื้นที่รับประทานอาหาร ส่วน บุคคลในช่วงอายุ 46-60 ปี ขึ้นไปนั้น ความจำเป็นที่ต้องการใช้เครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง ในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย ในตำแหน่งพื้นที่ในการใช้บริเวณห้องรับแขก ตามลำดับจากผลที่สำรวจในปัจจุบัน

แสดงให้เห็นทราบถึงกลุ่มเป้าหมายที่ส่งผลต่อการกำหนดกรอบแนวความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเพื่อตอบสนองความต้องการในกลุ่มบุคคลในช่วงอายุ 18-45 ปีที่เข้ามาয়พื้นที่เชิงท่องเที่ยวจากวิถีชุมชนในเมืองที่มีแหล่งที่พักอาศัยประเภท อาคารชุดพักอาศัย (คอนโดมิเนียม) เป็นหลัก ซึ่งคณะผู้วิจัยได้สำรวจผลจากบุคคลที่แสดงความคิดเห็นได้โดยอาศัยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะประชากรต่อความต้องการในสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นหลักสำคัญ กล่าวคือ สภาพทางสังคมที่มีความต้องการของที่อยู่อาศัยเชิงเดี่ยวยังมีมากขึ้น เน้นการดำรงอยู่แบบเรียบง่ายพักอาศัยแบบชั่วคราวในช่วงระยะเวลาช่วงหนึ่งของแต่ละวัน โดยเน้นเครื่องเรือนที่ส่งเสริมให้บรรยากาศในที่อยู่อาศัยสร้างสภาวะความผ่อนคลายในสิ่งแวดล้อมที่สามารถกำหนดขึ้นได้เองจากการตกแต่งภายในอาคาร อีกทั้งยังสามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งการติดตั้งเครื่องเรือนได้เองตามความเหมาะสมสอดคล้องต่อกิจกรรมในชีวิตของแต่ละบุคคล

4.2 แนวความคิดในการออกแบบเครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่างในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย

ภาพที่ 2 แสดงรายละเอียดแนวความคิดในการออกแบบเครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง ในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย
ที่มา: ปิยะวรรค ปิ่นแก้ว และคณะ, 2564

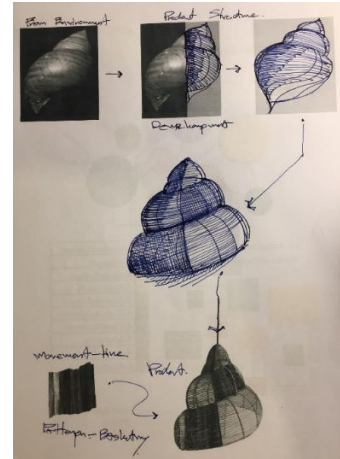
หากวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปทรงของเครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง จากกรอบแนวคิดการออกแบบข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นถึงการนำกายภาพทางสิ่งแวดล้อมมาเป็นแนวทางหลัก กล่าวคือ รูปทรงของหอยฝาเดียวน้ำจืด ที่สื่อทางกายภาพสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์สู่บริบทการดำรงอยู่ของวิถีชุมชนที่คุ้นชินในพื้นที่ รวมถึงลักษณะโครงสร้างการถักสานแบบประสานร่วม ทำให้เกิดแนวทางร่วมผสมผสานระหว่างรูปทรงที่สื่อความหมายแบบตรงไปตรงมากับการนำวัสดุพื้นถิ่นที่พบจากการดำรงวิถีชีวิตเกี่ยวกับการประมงน้ำจืด เหล่านี้ นำเสนอผ่านภูมิปัญญาการถักสานในบริบททางวัฒนธรรมที่ดำรงอยู่สืบต่อเนื่องกันมาตามรูปแบบปฏิบัติเก่าเดิม จากชุมชนลุ่มแม่น้ำเขตพื้นที่คลองอัมพวาที่ยังคงชัดเจนอยู่ร่วมสมัยถึงปัจจุบัน แนวคิดสำหรับการออกแบบจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิมให้มีเอกลักษณ์มีความงดงามและมีประโยชน์ เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้บริโภค คำนึงถึงปัจจัยร่วมในบริบทวิถีดำรงอยู่อื่น อีกทั้งมีการใช้วัสดุใหม่ หรือรีไซเคิล เทคนิคใหม่ๆ ที่มีการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าจากสิ่งที่เคยเห็นตามปกติ ผู้ที่จะผลิตต่อควรสามารถเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมใน

ลักษณะอื่นได้ สร้างแนวทางต่อยอดการพัฒนาด้านรูปทรง พื้นผิว และสี ซึ่งเกิดจากความต้องการโดยตรง สอดคล้องที่เหมาะสมกับวัสดุพื้นถิ่นที่ใช้และการผลิตจากภูมิปัญญาของคนในชุมชนเป็นหลัก

อย่างไรก็ตาม กระบวนแนวคิดในการออกแบบเครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง จึงสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองความต้องการใช้เครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่างในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย สำหรับบุคคลในช่วงอายุ 18-45 ปีเป็นหลัก แนวคิดสำหรับการออกแบบจึงขยายมุมมองของผู้ออกแบบในแง่ของการอธิบายความหมายขององค์ประกอบโดยรวมที่สื่อถึงรูปแบบการใช้ที่ง่ายในพื้นที่ ที่มีอยู่อย่างจำกัดสอดคล้องต่ออาคารชุดพักอาศัย ซึ่งหลักพื้นฐานอาคารแนวคิดการออกแบบเครื่องเรือนโดยรูปแบบโครงสร้างร่วมสมัย สอดคล้องต่อการนำไปใช้สำหรับวิถีชุมชนเมืองในแหล่งที่พักอาศัยประเภท อาคารชุดพักอาศัย (คอนโดมิเนียม) แนวทางในการออกแบบโครงสร้างที่เป็นแบบชั้น และยึดเหนี่ยวด้วยเส้น ถือเป็นการใช้ทฤษฎีของรูปทรงในลักษณะ 3 มิติ จากทิศทางในแนวขวาง (Transverse Direction) และเน้นผลการออกแบบสู่จุดเด่นในรูปทรงเปิด บริเวณพื้นที่ว่างต่อผลิตภัณฑ์ให้สามารถลดช่องว่างในพื้นที่จัดวาง หรือลดทอนความนิ่งที่ตายตัวของจังหวะในงานออกแบบ ให้เหมาะสมสู่การตกแต่งในแหล่งที่พักอาศัยประเภท อาคารชุดพักอาศัย (คอนโดมิเนียม) เหล่านี้ควรคำนึงถึงการจัดเก็บเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นสร้างความเสียหายจากการขนส่ง แนวทางสู่การออกแบบเครื่องเรือนจึงอธิบายใน 2 แนวทาง กล่าวคือ

4.2.1 แนวคิดที่ 1 ลักษณะสร้างสรรค์เครื่องเรือนโดยเน้นวัสดุพื้นถิ่นปิดผิวถักสานโครงสร้างหลัก
สื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำอัมพวา โดยเน้นวัสดุพื้นถิ่นที่ได้จากอุตสาหกรรมประมง เช่น เศษแห่ อวน จากการศึกษาถึงลักษณะโครงสร้างการขึ้นรูปแบบ หรือวัสดุธรรมชาติจากต้นมะพร้าว เป็นต้น ซึ่งแนวคิดในการออกแบบจะเน้นใช้โครงสร้างตายตัว ทั้งในด้านรูปทรงการใช้สอย เน้นจุดสร้างสรรค์ ความโดดเด่น โดยใช้วัสดุถักสานย้อมสีโทน เขียวใบตอง และส้มแดงอิฐ ให้ประสานความกลมกลืนในบรรยากาศธรรมชาติ จากบริบทลุ่มน้ำเขตคลองสวนที่ทำกิน

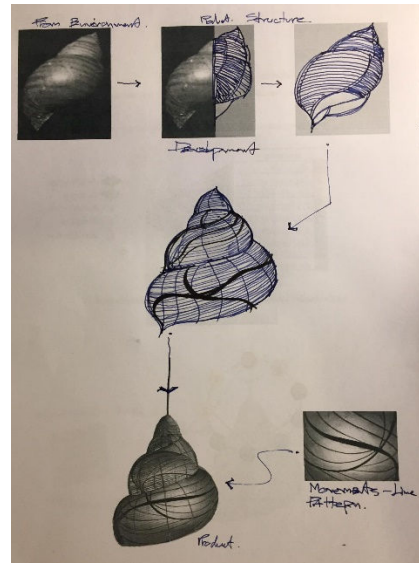
ถักสานย้อมสีโทน เขียวใบตอง และส้มแดงอิฐ ให้
ประสานความกลมกลืนในบรรยากาศธรรมชาติ

ภาพที่ 3 แสดงรายละเอียดแนวความคิดในการออกแบบแนวทางที่ 1 และการนำเสนอแนวทางการใช้ในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย
ที่มา: ปิยะวรรค ปิ่นแก้ว และคณะ, 2564

4.2.2 แนวทางที่ 2 การนำเสนออัตลักษณ์เชิงพื้นที่ผ่านแนวคิดการออกแบบที่อิงบริบท
สภาพแวดล้อมผสมผสานองค์ประกอบทางศิลปะรูปแบบเคลื่อนไหวจากลายเส้น เพื่อให้ปรากฏจุดเด่นจากงาน
สร้างสรรค์ผลิตเครื่องเรือนพื้นถิ่นจากวัสดุพื้นถิ่น กล่าวคือ บริบทจากกายภาพสภาพสิ่งแวดล้อมที่ยังคงความ
สมบูรณ์ของสายน้ำ ของแสงที่ห้อยในยามค่ำคืน เป็นปัจจัยสำคัญในการคิดสร้างสรรค์ เครื่องเรือนประเภทให้แสง
สว่าง เพื่อส่งเสริมบรรยากาศให้กลมกลืนกับวัสดุที่ใช้ในงานตกแต่งในพื้นที่อาคารพักอาศัย

บริบททางกายภาพสภาพสิ่งแวดล้อมที่สื่อถึงความ
เคลื่อนไหวของสายน้ำ

ภาพที่ 4 แสดงรายละเอียดแนวความคิดในการออกแบบแนวทางที่ 2 และการนำเสนอแนวทางการใช้ในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย
ที่มา: ปิยะวรรค ปิ่นแก้ว และคณะ, 2564

เมื่อนำเสนอแบบต่อชุมชนในทั้ง 2 แนวคิดแล้วนั้น กลุ่มตัวอย่างจากบุคคลที่ให้ความสนใจได้อธิบาย
ข้อเสนอแนะต่อผู้บริโภคนในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ พบว่าทั้งสองแนวคิดนั้นควร มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น
เพื่อให้เหมาะกับการใช้งานในทุกรูปแบบ ที่สัมพันธ์กับการใช้งานระหว่าง Interior หรือ Landscape ควรเพิ่มเติม
ลวดลายของผลิตภัณฑ์ เพื่อความสวยงามน่าสนใจ และดึงดูดมากขึ้น เนื่องจากความกังวลในประเด็นเกี่ยวกับ
ปริมาณความส่องสว่างอาจเกิดปัญหาในการประกอบเพื่อใช้งาน บางสถานที่การกระจายแสงไฟอาจจะไม่ทั่วถึงทั้ง

ห้อง ส่วนภาพโดยรวมของรูปแบบผลิตภัณฑ์นั้น รูปแบบของผลิตภัณฑ์มีลักษณะที่โดดเด่นเหมาะสมต่อการ ห้อย และแขวนในตำแหน่ง ฝ้า-เพดาน มีบางความคิดเห็นชื่นชอบ มีความเหมาะสมร่วมกับพื้นที่ห้องโถงใหญ่ ห้องครัว และห้องรับแขก รูปแบบนี้เพราะมีมิติ รูปแบบแปลกตา ราคาควรไม่สูงมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับรูปทรงที่มีจำหน่ายอยู่ในท้องตลาด

อีกทั้งการให้ความสำคัญในประเด็นการติดตั้ง ควรแนะนำวิธีการปรับองค์ประกอบของรูปทรงด้วยการ ติดตั้งกับอุปกรณ์เพิ่ม เช่น สลึง หมุดยึด สลักเกลียว และแป้นเกลียว (Nut and Bolt) ให้สอดคล้องต่อชุดขาโคมไฟ ชุดแขวนเพดาน หลอดไฟ เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการสร้างสรรค์ ปรับเปลี่ยนตำแหน่งร่วมกับพื้นที่รูปทรงอื่นๆ ตามความประสงค์และกิจกรรมของการใช้งาน

5. สรุปและอภิปรายผล

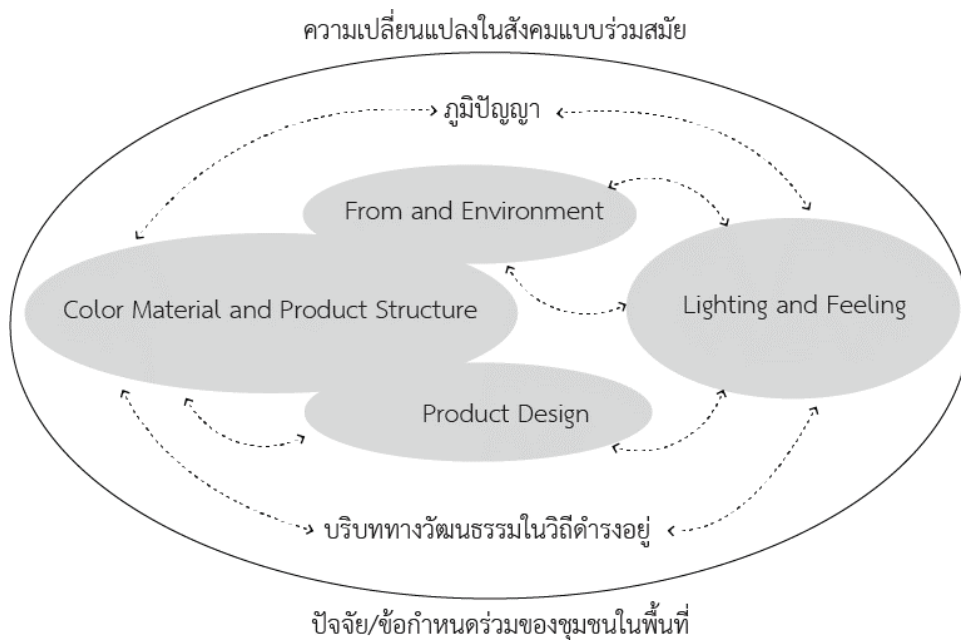
งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) เพื่อให้ทราบถึงผลสำรวจ เกี่ยวกับแนวทางการออกแบบเครื่องเรือนจากวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำภาคกลาง โดย พิจารณาพื้นที่ศึกษาจากกลุ่มพื้นที่ตัวอย่างที่ยังคงความชัดเจนในบริบททางวัฒนธรรมเก่าเดิมที่อยู่ร่วมอาศัยใน ลักษณะรูปแบบชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจท้องถิ่น จึงพิจารณาชุมชนลุ่มแม่น้ำเขตพื้นที่คลองอัมพวาที่ยังคงชัดเจนอยู่ร่วม สมัยถึงปัจจุบัน เป็นกรณีพื้นที่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อพัฒนาต่อยอดแนวความคิดสู่แนวทางการออกแบบเครื่องเรือนประเภท ให้แสงสว่าง สำหรับอาคารชุดพักอาศัย (คอนโดมิเนียมในเขตชุมชนเมือง) กำหนดสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ ในชุมชนลุ่มแม่น้ำเขตพื้นที่คลองอัมพวา จากสภาพปัจจุบันและบุคคลที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชน จึงพบ ประเด็นที่สำคัญส่งผลกระทบต่อแนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์

อย่างไรก็ตาม แนวคิดในการออกแบบเครื่องเรือนยังแสดงให้เห็นถึงการนำเอาสภาพแวดล้อมทาง กายภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งที่ยังคงอยู่ มาพัฒนาสู่กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ดึงดูดให้ผู้ที่มาเยี่ยมพื้นที่ได้อยู่ร่วมกับ ชุมชน ในช่วงระยะเวลาที่ยาวนานของแต่ละวัน ทำให้เกิดรายได้หมุนเวียนแบบต่อเนื่อง สร้างจุดขายในมิติต่างๆ เพิ่มมากยิ่งขึ้น การพัฒนาพื้นที่เชิงท่องเที่ยวผ่านระบบนิเวศที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วของพื้นที่เขตชุมชนตลาดน้ำ อัมพวา การคิดออกแบบผลิตภัณฑ์จึงเป็นปัจจัยหนึ่ง เพื่อสร้างความเป็นตัวตนผ่านแนวคิดสร้างสรรค์ผลิตเครื่อง เรือนพื้นถิ่นจากวัสดุพื้นถิ่นสื่อภูมิปัญญาวิถีชุมชนย่านตลาดน้ำ ที่ได้จากวิถีบริบททางวัฒนธรรมของชุมชนต่อสิ่งที่ ปรากฏเป็นอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ให้สอดคล้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้เหมาะสมสำหรับผู้เข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งส่วน ใหญ่จากผลสำรวจแล้ว จะเดินทางจากวิถีชุมชนเมืองสู่การพักผ่อนในช่วงเวลาว่างในแต่ละสัปดาห์ของทุกๆ เดือน จึงเป็นพื้นฐานในการศึกษาแนวคิดและการผลิตเครื่องเรือน อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงความพึงพอใจทางการตลาด เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากกลุ่มเป้าหมาย ให้สอดคล้องต่อการนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ

5.1 ประเด็นด้านกรอบแนวคิดสำหรับการออกแบบเครื่องเรือนประเภทให้แสงสว่าง คำนึงถึงวัสดุที่มีก พบในพื้นที่จากวิถีการทำกินในอาชีพประมง ผ่านเส้นใยแห่อวน ผสมผสานภูมิปัญญาการถักสาน ให้เป็นรูปทรงที่ อิงบริบทสิ่งแวดล้อม จากเปลือกหอยฝาเดียว ที่แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่คลองอัมพวา รูปแบบ

ของเครื่องเรือนที่ได้นั้น จึงสื่อให้ทราบถึงความชัดเจนในหลายองค์ประกอบผ่านกระบวนการคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบสู่ความร่วมมือในรูปทรงให้สอดคล้องต่อการนำไปใช้ในพื้นที่อาคารชุดพักอาศัย

5.2 ประเด็นด้านคุณค่าในการออกแบบต่ออัตลักษณ์ในพื้นที่ คุณค่าความงามการสะท้อนให้ทราบถึงอัตลักษณ์บริบทเชิงพื้นที่ อาจมีในบางประเด็นที่พบแนวทางการออกแบบนั้นมีทิศทางตรงกันข้ามกับประโยชน์ใช้สอยในพื้นที่ที่ต่างกันของแต่ละกิจกรรม อาจเนื่องมาจากการออกแบบที่ต้องการรูปทรงในอัตลักษณ์ที่เฉพาะตัวมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างสรรค์ในความแตกต่างโดดเด่นมุ่งหวังสร้างภาพจำในกลุ่มสินค้าที่เฉพาะ ทั้งนี้หากนำแนวทางการออกที่คำนึงถึงการใช้ภูมิปัญญาและวัสดุพื้นถิ่นนั้นๆ เข้ามาอยู่ในกระบวนการแนวคิดและการผลิต อาจส่งเสริมความกลมกลืนพัฒนาสู่การคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของบริบทเชิงพื้นที่ในไว้ได้ ถือเป็นสิ่งที่สร้างกรอบแนวทางสำคัญสำหรับพื้นฐานการออกแบบเครื่องเรือนในบริบทพื้นที่ชุมชนระดับภาคอุตสาหกรรมที่มีผลต่อคุณภาพด้านทัศนกรรมที่สื่อถึงอัตลักษณ์บริบทเชิงพื้นที่ผ่านตัวผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 5 แนวทางการออกแบบเครื่องเรือนที่สะท้อนอัตลักษณ์บริบทเชิงพื้นที่
ที่มา: ปิยะวรรค์ ปิ่นแก้ว และคณะ, 2564

6. ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยแวดล้อมที่สามารถทำให้รูปทรงของผลิตภัณฑ์นั้นๆ ต้องเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ประเด็นที่สำคัญคือความเปลี่ยนแปลงในสังคมแบบร่วมสมัยที่สอดคล้องต่อบริบททางวัฒนธรรมร่วมของชุมชนในพื้นที่ การคำนึงถึงการใช้สอย อาจจะไม่ใช้ปัจจัยต่อพื้นฐานแนวทางการออกแบบผลิตภัณฑ์เสมอไปในปัจจุบัน ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความเฉพาะตัวของรูปทรง ที่สื่อถึงอัตลักษณ์เชิงพื้นที่เข้าร่วมด้วยเสมอ ภายภาพทางสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อาจเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบนั้น มีความสร้างสรรค์แตกต่างมากชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงราคา และการขนส่ง ติดตั้ง

ที่ง่ายและปรับเปลี่ยนในตำแหน่งที่ต่อการต่อความเหมาะสมในกิจกรรมนั้นๆ ถือเป็นสิ่งหนึ่งสำคัญต่อการพิจารณาเชิงการตลาดเพื่อพัฒนาสู่การขยายฐานการผลิตที่ผ่านการคำนึงถึงจุดคุ้มต้นทุน

จากผลสรุปด้านความต้องการสามารถอธิบายถึงจุดเด่นและจุดด้อย เพื่อใช้ต่อการนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ศักยภาพตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลในชุมชนและบุคคลที่มาท่องเที่ยวในประเด็นสำคัญดังนี้

6.1 ประเด็นด้านเคลื่อนย้ายขนส่งของผลิตภัณฑ์ในความสัมพันธ์ต่อการนำไปใช้ จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลขั้นทุติยภูมิ พบว่าลักษณะของผลิตภัณฑ์เครื่องเรือนประเภทที่ให้แสงสว่างนั้น ในปัจจุบันยังคงมีรูปแบบที่ไม่เหมาะสมในการเคลื่อนย้าย อันเป็นปัจจัยหลักของนักท่องเที่ยวในการเลือก ซื้อสินค้าของที่ระลึกเพื่อขนส่งเคลื่อนย้ายกลับไปยังสถานที่อยู่อาศัยอื่นๆ หากอธิบายด้านคุณค่าความงาม และประโยชน์ใช้สอยแล้ว ความเหมาะสมเกี่ยวกับด้านขนาดและน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีสำคัญในการตัดสินใจของผู้ซื้อ ถือเป็นเกณฑ์หลักพื้นฐานต่อการกำหนดกรอบแนวทางด้านการออกแบบต่อผู้บริโภคในช่วงยุคสมัยปัจจุบัน

6.2 ประเด็นด้านความเป็นจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ พบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการติดตั้งระบุว่า ผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจในองค์ประกอบของเส้นจากโครงสร้าง และสามารถติดตั้งให้เกิดรูปแบบอื่นๆ หรือสามารถปล่อยให้เกิดรูปทรงจากแรงโน้มถ่วงตามธรรมชาติได้โดยไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นๆเพิ่มเติม ช่วยลดค่าใช้จ่ายและสะดวกต่อการเลือกตำแหน่งในการติดตั้ง รวมถึงรูปแบบที่เรียบง่าย เป็นกลางต่อความรู้สึกเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมเพื่อการตกแต่งสถานที่ จึงเหมาะกับการตกแต่งห้องเกือบทั้งหมด

6.3 ประเด็นด้านความเป็นจุดด้อยของผลิตภัณฑ์ ระยะเวลาหลอดไฟกับตัวโคมห่างไม่มากนัก ส่งผลต่อการติดตั้งที่ต้องรู้วิธีการยึดติดในตำแหน่งโครงสร้าง ที่ต้องอาศัยพื้นที่ในระนาบเรียบในมุม 180 องศา และระยะเวลาหลอดไฟกับตัวโคมห่างไม่มากนัก และการติดตั้งต้องรู้วิธีการบิดโครงสร้าง อีกทั้งด้านวัสดุยังพบการนำมาใช้ที่ไม่หลากหลายมากนัก ส่งผลต่อแนวโน้มของการพัฒนาตลาด และความแตกต่างของตัวผลิตภัณฑ์

อีกทั้งจากสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 สร้างวิกฤติทางสาธารณสุข ส่งผลกระทบต่อภาครัฐในประเทศต้องใช้นโยบายการปิดกั้นทางสังคมครั้งใหญ่ (Great Lockdown) เพื่อจำกัดการแพร่ระบาด ก่อเกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คน และทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศ (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2564) ส่งผลโดยตรงต่อการกำหนดขอบเขตพื้นที่วิจัย ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงปรับตัวให้ทันตามสถานะปัจจุบัน เกี่ยวกับการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลในงานวิจัยบางส่วน

อย่างไรก็ตาม กรณีสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลอื่นๆ ที่เหมาะสมได้ ได้แก่ ฐานข้อมูล Scopus และฐานข้อมูล ISI Web of Knowledge เนื่องจากถูกจำกัดการเข้าถึงเพราะติดขั้นตอนทางลิขสิทธิ์การเข้าถึงบทความ รวมถึงเกณฑ์การประเมินหากยังต้องใช้จากหลายส่วนมาตรฐาน มาเปรียบเทียบเพื่อให้ทราบผลต่างที่ยังไม่ชัดเจน จากการสืบค้นผลงานวิชาการ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยงบประมาณรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

7. เอกสารอ้างอิง

- Dale G, Cleaver,. (1972). **Interior and Numerical Method**. volume 1: English: 375 pages; ISBN-10 : 0155034316.
- Fuller, G.W. (1994). **New Product Development from Concept to Marketplace**. volume 2: 36 pages.
- Peter Drucker. (2006). **The Practice of Management**. volume 1: New york: 405 pages; ISBN-0-06 091316-9.
- Armstrong, G. & Kotler, P. (2009). **Marketing, an introduction**. 9 th ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Macmillan, Thomas T. (1971). **The Delphi Technique**. Paper Presented at the annual meeting of the California Junior Colleges Associations Committee on Research and Development, Monterey, California. (May 1971), 3-5.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541). กลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- วรรณธรรม อุ๋นจิตติชัย. (2546). **คุณสมบัติและการใช้ประโยชน์ไม้พญาสัตบรรณ**. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยเศรษฐกิจและผลิตผลป่าไม้ กรมป่าไม้.
- ชลูด นิมเสมอ. (2554). **องค์ประกอบของศิลปะ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ อมรินทร์.
- ตระกูลพันธ์ พชรเมธา. (2557). **การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากขี้เลื่อยไม้ยางพารา**. ขอนแก่น: คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- จิตพนธ์ ชุมเกตุ (2560). **การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนไทยมุสลิม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี**. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กัมพล แสงเอี่ยม. (2560). **การศึกษาแนวทางการออกแบบเครื่องเรือนจากเศษไม้กลึง**. ลำปาง: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.